

Ryc. 12.37 Przetrwale przednie unaczynienie płodowe. (A) Leukokoria; (B) masa zasoczkowa z zajęciem wyrostków rzęskowych; (C) wczesne zmiany; (D) zaawansowana zmiana z zaćmą

(Dzięki uprzejmości: K Nischal)

że powodować zapalenie błony naczyniowej i leukokorię. Ziarniniak w przebiegu toksokarozy w biegunie tylnym może przypominać siatkówczaka endofitycznego (zob. rozdz. 14).

6. **Zapalenie błony naczyniowej** może naśladować siatkówczaka o rozlanym typie naciekania, spotykanego u starszych dzieci. Odwrotnie, siatkówczak może być pomyłony z zapaleniem błony naczyniowej, zapaleniem wnętrza gałki ocznej (*endophthalmitis*) lub zapaleniem tkanki oczodołowej.
7. **Dysplazja szklistkowo-siatkówkowa.** Dysplazja wywołana jest nieprawidłowym różnicowaniem siatkówki i ciała szklistego (ryc. 12.39A). Prowadzi to do odwarstwienia dysplastycznej siatkówki i tworzenia się białych mas pozasoczkowych, dając leukokorię (ryc. 12.39B). Do innych cech należą: małowocze, płytka komora przednia i wydłużenie wyrostków rzęskowych. Dysplazja występuje jako wada odosobniona lub w połączeniu z zaburzeniami układowymi, przede wszystkim z chorobą Norriego, nietrzymaniem barwnika (zespołem Blocha-Sulzbergera) oraz z zespołem Walkera-Warburga.
 - a. *Choroba Norriego* jest zaburzeniem dziedzicznym recesywnie, sprzężonym z płcią, w którym chorzy mężczyźni są niewidomi od urodzenia lub od wczesnego niemowlęstwa. Powodowana jest mutacją w genie *NDP* na chromosomie Xp11. Do

zmian ogólnoustrojowych należą głuchota ślimakowa oraz upośledzenie umysłowe.

- b. *Nietrzymanie barwnika (incontinentia pigmenti)* jest schorzeniem dziedzicznym dominującym, sprzężonym z płcią, letalnym dla płodów męskich. Związane jest z mutacją *NEMO* na chromosomie Xq28. Cechuje się wysypką pęcherzykową na tułowiu i kończynach (ryc. 12.40A), która później zastępowana jest linijnymi przebarwieniami (ryc. 12.40B). Pozostałe zmiany polegają na zaburzeniach rozwojowych zębów, włosów, paznokci, kości i OUN.
 - c. *Zespół Walkera-Warburga* jest schorzeniem dziedzicznym autosomalnie recesywnie, cechującym się agyrią i zaburzeniami rozwojowymi mózdzku, którym towarzyszyć mogą wodogłowie i przepuklina mózgowa. Dzieci często umierają w okresie noworodkowym; jeśli jednak przeżyją, są opóźnione w rozwoju. Oprócz dysplazji szklistkowo-siatkówkowej występują: anomalia Petersa, zaćma, szczelina naczyniówki, małowocze i niedorozwój tarczy nerwu wzrokowego.
8. **Inne guzy**
 - a. *Retinoma (retinocytoma)* jest łagodną odmianą siatkówczaka. Jest to gładka, kopulasta zmiana, która powoli, samoistnie zmienia się w zwapniałą masę z towarzyszącymi zaburzeniami nabłonka barwnikowego siatkówki i zanikiem naczyniówkowo-